

BHDCA

SREDNJOROČNI PLAN RADA Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine za 2018 - 2020. godinu

Status dokumenta:	Nacrt	Izdanje:		Odobrio:	Generalni direktor Đ.Ratkovica
Broj protokola:	1-2-07-1-444-1/17	Datum:	08.08.2017.	Potpis:	

Revizija	Opis izmjena
1	
2	
3	

Sadržaj

1	Strateški okvir	3
2	Vizija i misija BHDCA.....	4
3	Učesnici i partneri	4
4	Osnovna programska opredjeljenja	5
4.1	Srednjoročni cilj	5
4.2	Specifični cilj - Unapređenje sistema nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva	5
5	Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva	6
5.1	Finasijska sredstva	6
5.2	Ljudski resursi.....	7
6	Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata	8
6.1	Osnovni zaključci Izvještaja o sprovođenju srednjoročnog plana rada BHDCA za 2016. godinu	9
6.2	Prilozi.....	9
	PRILOG A: Akcioni plan srednjoročnog plana rada Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH	10
	PRILOG B: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno investicionih projekata/programa predviđenih srednjoročnim programom rada Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine	12

1 Strateški okvir

Bosna i Hercegovina je potpisnica Čikaške konvencije i članica Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (International Civil Aviation Organization - ICAO), član Evropske konferencije civilnog vazduhoplovstva (European Civil Aviation Conference - ECAC), Evropske agencije za bezbjednost vazdušne plovidbe (EUROCONTROL), bila je punopravni član Zajedničkih vazduhoplovnih vlasti (Joint Aviation Authorities - JAA) dok je ova organizacija postojala, a u radu Evropske agencije za bezbjednost u vazduhoplovstvu (European Aviation Safety Agency - EASA) ima status posmatrača, budući da članice mogu biti samo zemlje EU.

Strateškim okvirom BiH utvrđeno je pet opštih ciljeva, proisteklih iz vizije razvoja BiH, i povezanih sa strategijom Evropa 2020 i Strategijom Jugoistočna Evropa 2020 i to: integrisani, pametan, održiv, inkluzivni rast i dobro upravljanje rastom.

Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCA) kao organ nadležan i odgovoran za obavljanje funkcije regulatora i nadzora u oblasti civilnog vazduhoplovstva u okviru svojih nadležnosti doprinosi realizaciji cilja ODRŽIVOG RASTA.

U okviru opšteg cilja *ODRŽIV RAST* definisana su četiri strateška cilja, a BHDCA je nadležna za *Ravnomjeran regionalni razvoj* koji će se realizovati kroz ispunjenje srednjoročnog cilja: *Stvaranje uslova za uspostavu kvalitetnijih, efikasnijih, bezbjednijih i savremenijih sistema transporta i komunikacija u BiH.*¹

U okviru ovog cilja kao prioritet utvrđen je „*razvoj svih vidova transporta u BiH po modelu koji omogućava održiv razvoj transportnog sistema uz energetska efikasnost, uz vođenje brige o životnoj sredini i maksimalnu sigurnost svih učesnika u saobraćaju.*“²

Ovaj prioritet će se realizovati kroz devet mjera od kojih je BHDCA nadležna za realizaciju Mjere 6: „*Osigurati usklađenost s zahtjevima iz Sporazuma o Zajedničkom evropskom vazdušnom prostoru (European Common Aviation Area - ECAA).*“³

„*Zahtjevi iz Sporazuma o Zajedničkom evropskom zračnom prostoru (ECAA) se uglavnom odnose na oblast ekonomskih i socijalnih propisa. Potrebno je preuzeti brojne propise iz ECAA koji se odnose na socijalnu zaštitu i zaštitu potrošača. Takođe je potrebno provesti daljnje aktivnosti kako bi se osigurala usklađenost s ECAA zahtjevima i u drugim područjima prije nego što Bosna i Hercegovina bude mogla postići završetak Faze 1 u pogledu ekonomskih propisa i sigurnosti zračnog transporta.*“⁴

U skladu sa članom 59. Stav (4) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Bosna i Hercegovina je sa Evropskom unijom i drugim pridruženim državama zaključila *Multilateralni sporazum o uspostavljanju zajedničke evropske vazduhoplovne oblasti (ECAA)*, kojim se, pored ostalog, obavezala da će izvršiti transpoziciju, odnosno prilagođavanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine u oblasti civilnog vazduhoplovstva zakonodavstvu Evropske unije. Aneksom I ECAA sporazuma utvrđen je set pravnih propisa Evropske unije koje je BiH dužna inkorporirati u svoje zakonodavstvo. S obzirom na ugovornu obavezu Bosne i Hercegovine, te činjenicu da je BHDCA jedini regulatorni organ vlasti u Bosni i Hercegovini koji izdaje propise iz oblasti civilnog vazduhoplovstva, to je Aneks I ECAA sporazuma od najvećeg značaja za donošenje propisa u ovoj oblasti.

¹ Srednjoročni program rada SM BiH za 2016-2018.

² Strateški okvir za BiH, Sarajevo, avgust/kolovoz 2015., str. 94.

³ Isto, str. 95.

⁴ Isto, str. 95.

U oblasti vazdušnog saobraćaja definisana je i mjera 8: „Širiti usluge vazdušnog saobraćaja - Potrebno je proširenje destinacija, unaprijeđenje transportnih usluga i infrastrukture između aerodroma i gradskih centara“⁵ koja je u nadležnosti državnog i entitetskih ministarstava saobraćaja i komunikacija, odnosno Savjeta ministara i entitetskih vlada.

BiH je, 05. maja 2011. godine, potpisala FAB CE sporazum (Functional Airspace Block Central Europe – Funkcionaln blok vazdušnog prostora Centralne Evrope) koji je stupio je na snagu 07. aprila 2013. godine. FAB CE je zajednička inicijativa sedam država i njihovih pružalaca usluga u vazdušnoj plovitbi. Države članice su Austrija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Češka, Mađarska, Slovačka i Slovenija. Shodno tome, ANSP-i koji učestvuju u FAB CE su: Austro Control, BHANSA, Croatia Control, ANS CR, HungaroControl, LPS SR, Slovenia Control.

Cilj FAB CE sporazuma je uspostavljanje funkcionalnog bloka vazdušnog prostora koji se zasniva na operativnim potrebama i uspostavljanju istog bez obzira na državne granice gdje će usluge vazdušne plovitbe biti vođene učinkom, a sa namjerom da se poboljša saradnja među pružaocima usluga vazdušne plovitbe, bolji protok vazdušnog saobraćaja i optimalizacija službe za vazdušnu navigaciju.

2 Vizija i misija BHDCA

Misija BHDCA: Uspostavljanje regulatornog okvira, sertifikacija i nadzor vazduhoplovnih subjekata u Bosni i Hercegovini.

Vizija BHDCA: Unapređenje bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva u Bosni i Hercegovini.

3 Učesnici i partneri

Ključni partneri nad kojima BHDCA ima zakonske nadležnosti: Agencija za pružanje usluga u vazdušnoj plovitbi BiH, međunarodni aerodromi, avio-kompanije, letilišta, helidromi, aero-klubovi, škole letenja, organizacije za održavanje vazduhoplova, centri za obuku vazduhoplovnog stručnog osoblja, organizacije koje se bave pružanjem usluga vazdušnog prevoza ili usluga iz vazduha, međunarodni avio-prevoznici koji rade u BiH, vazduhoplovno ovlašćeno osoblje i vazduhoplovno stručno osoblje.

Ključni partneri koji imaju nadležnosti nad BHDCA: Državni organi i institucije u BiH (Parlamentarna skupština BiH, Savjet ministara BiH, Ministarstvo komunikacija i transporta BiH, Ministarstvo finansija BiH, i dr.); Međunarodne vazduhoplovne organizacije i institucije (ICAO, EASA, EUROCONTROL, ECAC, i dr.).

Institucije i organizacije koje nemaju nadležnost nad BHDCA: Organi i institucije u BiH (Ministarstvo odbrane BiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo saobraćaja i veza Republike Srpske, Ministarstvo prometa i komunikacija F BiH, i dr.); Analogne institucije u drugim državama (Direktorat civilnog vazduhoplovstva Srbije, Agencija za civilno zrakoplovstvo Hrvatske, Agencija za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore i dr.); Međunarodne vazduhoplovne organizacije i institucije; Domaće vazduhoplovne organizacije i udruženja.

⁵ Isto str. 96.

4 Osnovna programska opredjeljenja

4.1 Srednjoročni cilj

Stvaranje uslova za uspostavu kvalitetnijih, efikasnijih, bezbjednijih i savremenijih sistema transporta i komunikacija u Bosni i Hercegovini.

4.2 Specifični cilj - Unapređenje sistema nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva

BHDCA teži da dostigne efikasan i savremen sistem nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, u kojem će postojati uravnotežena odgovornost između države i operatora za izvođenje sigurnih i efikasnih aktivnosti u civilnom vazduhoplovstvu. BHDCA je odgovorna za objavljivanje standarda vezanih za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva; provjeru zadovoljenosti uslova za dobijanje potvrde, odobrenja, dozvole ili ovlašćenja (ulazna kontrola); vršenje funkcionalnog nadzora; te vršenje izlazne kontrole i analizu sigurnosnih performansi sistema cjelokupnog vazduhoplovnog sistema. Organizacije i pojedinci u vazduhoplovstvu odgovorni su za sigurno sprovođenje vlastitih aktivnosti i pridržavanje svih važećih pravila i propisa.

Uspostavljanje i održavanje skladnih odnosa sa ključnim partnerima, uključujući komunikaciju i konsultaciju između BHDCA i vazduhoplovnih organizacija i pojedinaca, uz istovremeno zadržavanje jasno razgraničenih funkcionalnih uloga, osnovni je preduslov za realizaciju specifičnog cilja BHDCA.

Ovaj cilj će se realizovati kroz **Program 1**: Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog vazduhoplovstva, koji se sastoji od pet (5) projekata:

Projekat 1.1: Priprema i donošenje propisa i procedura

Projekat 1.2: Rješavanje zahtjeva vazduhoplovnih subjekata (sertifikacija i licenciranje)

Projekat 1.3: Nadzor vazduhoplovnih subjekata

Projekat 1.4. Upravljanje i aktivnost podrške

Projekat 1.5 Obezbjedeње uslova za smještaj sjedišta BHDCA (nabavka zgrade)

Program 1 odnosi se na implementaciju 8 ICAO-ovih kritičnih elemenata (CE) sistema za nadzor bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva:

CE-1. Primarni vazduhoplovni propisi	Donošenje sveobuhvatnog i djelotvornog zakona o vazduhoplovstvu usklađenog sa okruženjem i kompleksnošću vazduhoplovnih aktivnosti predmetne države i usaglašenog sa zahtjevima Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu.
CE-2. Posebne operative uredbe	Donošenje odgovarajućih uredbi koje se bave, kao minimumom, nacionalnim zahtjevima koji proističu iz primarnih vazduhoplovnih propisa i obezbjeđuju standardizovane operative procedure, opremu i infrastrukturu (uključujući sisteme za obuku i upravljanje bezbjednošću letenja), u skladu sa Standardima i preporučenom praksom (SARPs) sadržanim u Aneksima Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu.
CE-3. Državni sistem civilnog vazduhoplovstva i funkcije nadzora bezbjednosti letenja	Uspostavljanje Civilne vazduhoplovne vlasti (CAA) i/ili drugih relevantnih organa ili vladinih agencija, na čelu sa Generalnim direktorom, uz podršku odgovarajućeg i adekvatnog tehničkog i netehničkog osoblja i obezbijeđene adekvatne finansijske resurse. Državna vlast mora imati utvrđene regulatorne funkcije u bezbjednosti letenja, ciljeve i politike koje se odnose na bezbjednost

	letenja.
CE-4. Kvalifikovanost i osposobljenost tehničkog osoblja.	Utvrđivanje minimalnih zahtjeva o znanju i iskustvu za tehničko osoblje koje vrši funkcije nadzora bezbjednosti letenja i obezbjeđivanje odgovarajuće obuke radi održavanja i poboljšavanja njihove stručnosti na željenom nivou. Obuka treba da se sastoji od početne i ponavljajuće (periodične) obuke.
CE-5. Tehničke smjernice, alati i pružanje ključnih informacija o bezbjednosti letenja.	Davanje tehničkih smjernica (uključujući procese i procedure), alata (uključujući objekte i opremu) i ključnih informacija o bezbjednosti letenja, prema potrebi, tehničkom osoblju u svrhu njihovog osposobljavanja za vršenje funkcija nadzora bezbjednosti letenja u skladu sa utvrđenim zahtjevima i na standardizovan način. Pored toga, ovim je obuhvaćeno i davanje tehničkih smjernica vazduhoplovnoj industriji od strane nadzorne vlasti o implementaciji primjenjivih uredbi i instrukcija.
CE-6. Obaveze u vezi izdavanja dozvola, ovlaštenja i odobrenja	Implementacija procesa i procedura radi obezbjeđivanja da osoblje i organizacije koje obavljaju vazduhoplovne aktivnosti zadovolje utvrđene zahtjeve prije nego im se dozvoli da koriste privilegije dozvole, uvjerenja, ovlaštenja i/ili odobrenja radi obavljanje relevantne vazduhoplovne aktivnosti.
CE-7. Obaveza nadzora	Implementacija procesa, kao što su inspekcije i revizije, u svrhu proaktivnog obezbjeđivanja da imaooci vazduhoplovnih dozvola, uvjerenja, ovlaštenja i/ili odobrenja nastave da ispunjavaju utvrđene zahtjeve i funkciju na nivou stručnosti i bezbjednosti letenja koji zahtijeva predmetna država radi obavljanja vazduhoplovne aktivnosti za koju im je izdata dozvola, uvjerenja, ovlaštenje i/ili odobrenje. Ovo uključuje i nadzor nad imenovanim osobljem koje obavlja funkcije nadzora bezbjednosti letenja u ime CAA.
CE-8. Rješavanje problema u bezbjednosti letenja	Implementacija procesa i procedura radi rješavanja utvrđenih nedostataka koji utiču na bezbjednost letenja, a koji eventualno postoje u vazduhoplovnom sistemu i koje je otkrila regulatorna vlast ili drugi nadležni organi

5 Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

5.1 Finasijska sredstva

Zakonom o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), član 13, definisani su izvori finansiranja BHDCA na sljedeći način:

- iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine,
- iz dijela sredstava koja ostvaruje Bosna i Hercegovina kroz naknade od korisnika za pružene usluge u vazdušnoj plovitbi (rutne naknade),
- iz naknade koje plaćaju putnici u odlasku s aerodroma u BiH,
- od naknade koje plaćaju operateri vazduhoplova po toni prevezene robe/tereta u civilnom vazdušnom saobraćaju,
- od prihoda koje ostvaruje vlastitom djelatnoću, i
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Za realizaciju srednjoročnog plana rada BHDCA, kroz definisani specifični cilj, program i projekte, neophodno je usuglašavanje strateškoga planiranja sa procesom izrade budžeta kroz definisanje i uvažavanje kalendara aktivnosti koji je utvrđen Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine.

Sredstva planirana za realizaciju srednjoročnog plana rada BHDCA za period od 2018. do 2020. godine iznose 21.012.000 KM.

Za realizaciju Programa 1: Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog vazduhoplovstva planirana su sredstva u iznosu od 21.012.000 KM i to prema sljedećim projektima:

- Projekat 1.1: Priprema i donošenje propisa i procedura, u iznosu od 3.310.000 KM,
- Projekat 1.2: Rješavanje zahtjeva vazduhoplovnih subjekata (sertifikacija i licenciranje), u iznosu od 1.664.000 KM,
- Projekat 1.3: Nadzor vazduhoplovnih subjekata, u iznosu od 2.103.000 KM,
- Projekat 1.4. Upravljanje i aktivnost podrške, u iznosu od 6.935.000 KM,
- Projekat 1.5 Obezbjedeње uslova za smještaj sjedišta BHDCA (nabavka zgrade), u iznosu od 7.000.000 KM*,

** Nabavka poslovnog prostora za smještaj BHDCA planirana je na osnovu Odluke Savjeta ministara BiH od 19. marta 2007. godine kada je usvojena Odluka o određivanju administrativnog sjedišta Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine u Banjaluci. Ukupna procijenjena vrijednost nabavke poslovnog prostora iznosi 7.000.000 KM. Nabavka je planirana u 2017. godini (trajanje projekta je planirano 12 mjeseci), za čije bi se finansiranje koristila akumulirana neutrošenih sredstava od preleta iz prethodnih godina sa kojima Direkcija već raspolaže.*

Eventualna nedostajuća sredstva u redovnom budžetu koja bi trebalo osigurati, u skladu sa potrebama i mogućim izazovima u razdoblju 2018 – 2020. godini, će se obezbijediti kroz restrukturiranje postojećih odobrenih sredstava u okviru zakonskih mogućnosti.

5.2 Ljudski resursi

BHDCA, kao upravna organizacija u sastavu MKT BiH, ima ukupno sistematizovanih 79 radnih mjesta, od čega je 61 radno mjesto u glavnom sjedištu u Banjaluci, 13 radnih mjesta u Regionalnoj kancelariji u Sarajevu i 5 radnih mjesta u Regionalnoj kancelariji u Mostaru.

Kao jedina nadležna vazduhoplovna uprava u BiH, BHDCA je dužna da sprovodi međunarodne propise i standarde u oblasti civilnog vazduhoplovstva. Shodno tome, BHDCA mora raspolagati odgovarajućim brojem adekvatno obučenog stručnog osoblja, a naročito osoblja koje je nadležno za sprovođenje bezbjednosnog nadzora u civilnom vazduhoplovstvu. Trenutno BHDCA ima značajan broj upražnjenih radnih mjesta (22), koja se najviše odnose na inspektorske pozicije, što se negativno odražava na sposobnost BHDCA da sprovodi bezbjednosni nadzor.

Zbog kadrovske nepopunjenosti BHDCA se suočava sa problemima na koje redovno ukazuju i međunarodne institucije koje nadziru BHDCA (ICAO, EASA), te će, s tim u vezi BHDCA od SM BiH zatražiti saglasnost za zapošljavanje nedostajućeg broja osoblja.

BHDCA posvećuje posebnu pažnju obuci i razvoju tehničkog osoblja koje direktno učestvuje u ključnim procesima, budući da je realizacija planova obuka tehničkog osoblja uslov za održavanje ovlašćenja za obavljanje poslova i zadataka sertifikacije, nadzora ili provođenja propisa iz određene vazduhoplovne oblasti. Proces obuka tehničkog osoblja BHDCA sistemski je uspostavljen na način da se, na osnovu jasno definisanih kriterija i procijenjenih potreba za obukama u cilju održavanja postojećih i sticanja novih ovlašćenja osoblja, kao i osposobljavanja novozaposlenih izrađuje Srednjoročni plan obuka osoblja (za period od 5 godina), godišnji, kao i individualni programi i planovi obuka.

Godišnji plan obuka osoblja BHDCA, izrađuje se u julu za sljedeću kalendarsku godinu, nakon izvršene redovne godišnje procjene osoblja u cilju održavanja postojećih i sticanja novih

ovlašćenja.

BHDCA je uspostavila internu bazu podataka ljudskih resursa, koja predstavlja privremeno softversko rješenje za upravljanje podacima o ljudskim resursima, dok se ne uspostavi centralni registar ljudskih resursa na nivou institucija BiH (HRMIS). Baza omogućava praćenje i uvid u osnovne podatke o uposleniku, podatke o stručnoj spremi, karijernom putu, ocjenama radne uspješnosti i podatke o stručnom osposobljavanju i usavršavanju.

6 Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

S ciljem praćenja aktivnosti na implementacijisrednjoročnog cilja i evaluacije rezultata u navedenom periodu, utvrđeni su i definisani ključni pokazatelji - izlaznog rezultata, krajnjeg rezultata (učinka) i efikasnosti.

U tabeli ispod navedene su samo definicije pokazatelja, dok su u *PRILOGU A* navedene same mjere, odnosno planirani učinci.

Ciljevi, program i projekti	Pokazatelj uspjeha/rezultata
Srednjoročni cilj: Stvaranje uslova za uspostavu kvalitetnijih, efikasnijih, bezbjednijih i savremenijih sistema transporta i komunikacija u Bosni i Hercegovini.	Usklađenost regulatornog okvira civilnog vazduhoplovstva u BiH sa EU stečevinom
Specifični cilj 1: Unapređenje sistema nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.	Usklađenost BiH sa ICAO-standardima (ICE 1-5)
Program 1: Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog vazduhoplovstva	Usklađenost sa ICAO standardima (ICE 1-8)
Projekat 1.1: Priprema i donošenje propisa i procedura	Procenat usklađenosti propisa sa ICAO/EU
Projekat 1.2: Rješavanje zahtjeva vazduhoplovnih subjekata (sertifikacija i licenciranje)	Procenat usklađenosti sa ICAO CE6
Projekat 1.3: Nadzor vazduhoplovnih subjekata	Procenat usklađenosti sa ICAO CE7
Projekat 1.4: Upravljanje i aktivnost podrške	Sprovedene mjere iz akcionog plana za uspostavljanje i razvoj FUK-a u BHDCA
Projekat 1.5: Obezbeđenje uslova za smještaj sjedišta BHDCA (nabavka zgrade)	Realizacija nabavke za trajni smještaj BHDCA

BHDCA izvještava MFT BiH, DEP BiH i MKT BiH (Savjet ministara BiH) o realizaciji Srednjoročnog plana rada, kao i Godišnjeg programa rada u skladu sa propisanim odlukama.

Realizacija planskih dokumenata tema je sastanka *Preispitivanje sistema upravljanja* („*Management review*”), koji se redovno održava u prvom kvartalu tekuće godine i na kome rukovodstvo analizira izvještaje za prethodnu godinu sa ciljem utvrđivanja efektivnosti, ostvarenosti strateškog i programskih ciljeva i obezbeđenja prikladnosti i usklađenosti organizacije.

Cilj sastanka je donošenje zaključaka i mjera koji treba da doprinesu otklanjanju uočenih nedostataka i poboljšanju, kako u procesu planiranja, tako i u procesu realizacije, a što predstavlja osnovu za planiranje u sljedećem ciklusu.

Predložene mjere treba da unaprijede sistem upravljanja kvalitetom, povećaju zadovoljstvo zainteresovanih strana, ostvare bolje poslovne rezultate BHDCA i umanje posljedice neusklađenosti u poslovanju.

6.1 Osnovni zaključci Izvještaja o sprovođenju srednjoročnog plana rada BHDCA za 2016. godinu

Obaveza izrade srednjoročnog plana rada institucija BiH uvedena je Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH”, broj 62/14), a primjenjuje se od 1.1.2015. godine.

U prvoj godini izvještavanja za 2016. godinu BHDCA je ostvarila dobre rezultate u unapređenju sistema nadzora bezbjednosti vazdušne plovidbe te je procenat neusklađenosti sa ICAO-ovim kritičnim elementima 1-5 sa 30,42% pao na 24,9%. Poboljšanje je posebno uočljivo u oblasti propisa, ispunjenja organizacijskih zahtjeva, te obuci osoblja.

Ostvareni su odlični rezultati na povećanju nivoa efektivne implementacije regulatornih zahtjeva pri čemu je procenat neusklađenosti sa ICAO kritičnim elementom 6 (koji se odnosi na sertifikaciju i licenciranje vazduhoplovnih subjekata, odnosno izdavanje dozvola, ovlaštenja i odobrenja.) sa 19% pao na tek 5,29%.

Značajan rezultat ostvaren je i na planu unapređenja kontrole primjene vazduhoplovnih propisa pri čemu je procenat neusklađenosti sa ICAO kritičnim elementom 7-8 (koji se odnosi na nadzor i otklanjanje bezbjedonosnih problema) sa 26,30% pao na 16,86%.

BHDCA se u realizaciji aktivnosti koje se odnosi na unapređenje sistema nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva suočila sa određenim izazovima, za koje nije uspjela pronaći adekvatno rješenje. To se prvenstveno odnosi na uspostavu jedinice za istrage vazduhoplovnih nesreća (u nadležnosti MKT BiH), ali i nemogućnost popunjavanja upražnjenih radnih mjesta u BHDCA, odnosno deficitarnost potrebnih stručnih kadrova, na šta konstantno ukazuju i međunarodne vazduhoplovne organizacije koje nadziru rad i funkcionisanje BHDCA (ICAO i EASA).

BHDCA je postigla veoma dobre rezultate u 2016. godini a to se prvenstveno odnosi na procenat neusklađenosti sa ICAO standardima, koji iznosi 20,44%, U odnosu na polaznu vrijednost ovog indikatora od 32,34%, evidentno je unapređenje od 11,9%. Budući da će ICAO u narednom periodu vršiti sertifikaciju zemalja u skladu sa procentom usklađenosti sa ICAO kritičnim elementima (zemlje preko 60%), izvjesno je da će BiH sa svojim procentom usklađenosti od 79,56% ispuniti uslove za sertifikaciju od strane ICAO-a.

6.2 Prilozi

Prilog A: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada BHDCA

Prilog B: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno-investicijskih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom BHDCA

PRILOG A: Akcioni plan srednjoročnog plana rada Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA DIREKCIJE ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO BiH																				
Opšti cilj/principi razvoja: ODRŽIV RAST																				
Strateški cilj: Ravnomjeran regionalni razvoj																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
				Okvir za mjerenje ostvarenja							Procjena troškova				Izvori finansiranja					
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekti	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedini ca mjerena (% broja ili opisno)	Polazna vrijednost godina 2017.	Ciljana vrijednost godina n+1 2018.	Ciljana vrijednost godina n+2 2019.	Ciljana vrijednost godina n+3 2020.	Procijenjeni troškovi godina n+1	Procijenjeni troškovi godina n+2	Procijenjeni troškovi godina n+3	Ukupno troškovi	Budžet	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u
Stvaranje uslova za uspostavu kvalitetnih, efikasnijih bezbjednih i savremenijih sistema transporta i komunikacija u Bosni i Hercegovini					Usklađenost regulatornog okvira civilnog vazduhoplovstva u BiH sa EU stečevinom	%	80	81	82	83				20.012.000	6.503.000			14.509.000	21.012.000	1
Unapređenje sistema nadzora bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva					Realizacija godišnjeg plana nadzora u svim oblastima civilnog vazduhoplovstva i realizacija godišnjeg plana propisa	%	56,97	57	57,50	58	11.816.000	4.630.000	4.566.000	20.012.000	6.503.000			14.509.000	21.012.000	1/2/3

		Program 1. Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog vazduhoplovstva		Usklađenost sa ICAO standardima (CE 1-8)	%	79,56	80	81	82	—	—	—	21.012.000	6.503.000			14.509.000	21.012.000	1	
			Projekat 1.1. Priprema i donošenje propisa i procedura	BHDCA	Procenat usklađenosti propisa sa ICAO/EU	%	80	81	83	84	1.137.000	1.094.000	1.079.000	3.310.000	1.477.000			1.833.000	3.310.000	1/2/3
			Projekat 1.2 Rješavanje zahtjeva vazduhoplovnih subjekata (sertifikacija i licenciranje)	BHDCA	Procenat usklađenosti sa ICAO CE6	%	94,71	94,73	94,75	94,80	572.000	550.000	542.000	1.664.000	516.000			1.148.000	1.664.000	1/2/3
			Projekat 1.3 Nadzor vazduhoplovnih subjekata	BHDCA	Procenat usklađenosti sa ICAO CE7	%	70,13	70,50	71	71,50	723.000	695.000	685.000	2.103.000	560.000			1.543.000	2.103.000	1/2/3
			Projekat 1.4 Upravljanje i aktivnost podrške	BHDCA	Sprovedene mjere iz akcionog plana za uspostavljanje i razvoj FUK-a u BHDCA	%	89,44	89,50	90	95	2.384.000	2.291.000	2.260.000	6.935.000	3.950.000			2.985.000	6.935.000	1/2/3
			Projekat 1.5 Obezbeđenje uslova za smještaj sjedišta BHDCA (nabavka zgrade)	BHDCA	Realizacija nabavke za trajni smještaj BHDCA	opisno		zakupljene prostorije	kupljene poslovne prostorije	kupljene poslovne prostorije	kupljene poslovne prostorije	7.000.000	0	0	7.000.000			7.000.000	7.000.000	1/2/3

PRILOG B: Pregled zakona, drugih propisa i razvojno investicionih projekata/programa predviđenih srednjoročnim programom rada Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine

Opšti cilj/princip razvoja:		ODRŽIV RAST					
Strateški cilj:		Ravnomjeran regionalni razvoj					
1	2	3	4	5	6	7	8
Srednjoročni cilj	Programi	Zakoni	Podzakonski akti	Usklađivanje sa pravnim nasljedem EU (DA ili NE)	Planirani period za donošenje	Naziv projekta javnih investicija	Očekivani period realizacije
Srednjoročni cilj 1. Stvaranje uslova za uspostavu kvalitetnih, efikasnijih bezbjednih i savremenijih sistema transporta i komunikacija	Program 1.1. Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog vazduhoplovstva					IBIH-BHDCA-3 - Nabavka poslovnog prostora u Banja Luci za smještaj Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH.	2017-2018.
		Zakon o civilnom vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine		DA	Početak sprovođenja: druga polovina 2017. Tranzicioni period: 2017. Potpuna primjena: 2018.		
		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima u oblasti civilnog vazduhoplovstva Bosne i Hercegovine		DA	Izrada: 2019. Usvajanje: 2020.		
		Zakon o stvarno – pravnim odnosima u oblasti civilnog vazduhoplovstva Bosne i Hercegovine		NE	Izrada: 2018. Usvajanje: 2019.		
			Izmjena pravilnika o padobranstvu	NE	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		

			Pravilnik kojim se transponuje Commission Implementing Regulation (EU) No 923/2012 of 26 September 2012 laying down the common rules of the air and operational provisions regarding services and procedures in air navigation	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		
			Izmjena Pravilnika o uslovima i načinu sticanja i izdavanja dozvola, ovlašćenja i autorizacija vazduhoplovnom osoblju - pilotima aviona i pilotima helikoptera koji posjeduju vojno letačko iskustvo ("Službeni glasnik BiH" 45/10)	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		
			Pravilnik kojim se transponuje Commission Regulation (EU) No 677/2011 of 7 July 2011 laying down detailed rules for the implementation of air traffic management (ATM) network functions	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018		
			Pravilnik o uspostavljanju tehničkih zahtjeva i administrativnih procedura u vezi sa odobravanjem letačkih operacija operatorima sa sjedištem van Bosne i Hercegovine	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		
			Pravilnik o ograničavanju buke subsoničnih jet zrakoplova	DA	Izrada propisa: 2019. Usvajanje: 2019.		
			Pravilnik o uspostavljanju pravila i procedura u vezi sa operativnim	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		

		ograničenjima od buke na aerodromima ECAA područja				
		Pravilnik o procjeni i upravljanju okolišne buke	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Pravilnik o reguliranju operacija zrakoplova pokrivenih Part II, Poglavlje 3, Volume 1 Aneksa 16 ICAO, druga edicija (1988) (buka)	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Pravilnik o uspostavljanju pravila za sitem kopmjuterskog rezerviranja karata	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Pravilnik o eliminaciji kotrola i formalnosti primjenjivih na kabinsku i ručnu prtljagu	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Pravilnik o statističkom povratu prevoza putnika, robe i pošte putem zraka	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019		
		Pravilnik o primjeni mjera sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		
		Pravilnik o osposobljavanju lica koji rade na poslovima sigurnosti civilnog zrakoplovstva.	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2018.		
		Pravilnik o nadzoru	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Pravilnik o certifikaciji zrakoplovnih subjekata	DA	Izrada propisa: 2018. Usvajanje: 2019.		
		Program sigurnosti civilnog zrakoplovstva - revizija	DA	Izrada 2019. Usvajanje 2020.		
		Izmjene i dopune Pravilnika o aerodromima	NE	Izrada 2020. Usvajanje 2020.		

Napomena:

Kolone 3 i 4: Navodi se prijedlog zakonskih i drugih propisa planiranih za pripremu u srednjoročnom periodu iz okvira svojih nadležnosti

Kolona 7: Navode se putem PIMIS-a svi planirani javni/razvojni investicijski programi/projekti koji doprinose realizaciji srednjoročnog cilja (navesti PIMIS broj i naziv projekta)